

Marek Tichý

S Markem Tichým se setkáváme ve stavařském „městečku“ na náměstí Miloše Formana před bývalým hotelem Intercontinental, který bude znovu otevřen pod značkou Fairmont. V luxusní Pařížské je sestava stavebních buněk bizarním výjevem, ale my z ní máme masivní hotel jako na dlani. Architekt Tichý stojí v čele unikátní rekonstrukce a konverze. Z ceněné brutalistní stavby a jejího okolí vytváří prostory hodné jednadvacátého století, ponešou název Staroměstská brána.

Daleko před trendem. „Mám dvě hlavní témata, která mě profesně provázejí. Jsou to dialog historické a současné architektury a akcent na ekologii a udržitelnost,“ vysvětluje. Neskáče přitom na současnou trendovou vlnu. Udržitelností se zabývá již od devadesátých let, kdy působil v ateliéru SEA neboli Skupině ekologické architektury. „S kolegou také máme na fakultě architektury ateliér, který se kmenově věnuje zadávání těchto témat a edukaci nových architektů v tomto směru,“ dodává s vysvětlením, že téma udržitelnosti se poprvé akcentovalo v sedmdesátých letech, kdy přišla první ropná krize. „Od té doby se propisuje do všech společenských oborů včetně architektury. V naší tvorbě se snažíme ukazovat, že udržitelnost a ekologický parametr výstavby se nemusejí týkat jenom nových staveb.“

Více než osmdesát procent evropské populace žije v domech starších padesáti let. Diskuze o renovaci stavebního fondu leží tedy na stole. „Pokud máme mít na paměti současně akcent udržitelnosti a témat, která se s tímto fenoménem

JAK UDRŽITELNĚ NA HISTORICKÉ BUDOVY

ARCHITEKT
MAREK TICHÝ
SE SVÝM
STUDIEM TAK
ARCHITECTS ČELÍ
NÁROČNÉ VÝZVĚ.
PRŮKOPNÍK
EKOLOGICKÉ
ARCHITEKTURY
I HLEDÁNÍ
KONTEXTU
HISTORICKÉ
A SOUČASNÉ
ARCHITEKTURY
PŘEMĚŇUJE
IKONICKÝ
PRAŽSKÝ
HOTEL V DUCHU
UDRŽITELNOSTI.

text TOMÁŠ OTTA, foto
MICHAELA SZKANDEROVÁ

spojují, musí se nějakým způsobem prolnout i s rekonstrukcí toho, kde bydlíme, žijeme a pracujeme. Ač se zdá, že tato dvě témata jsou daleko od sebe, pro mě obě tvoří součást jedné tvorby,“ vysvětluje.

Udržitelná řešení, která jeho tým zvolil při rekonstrukci ikonického hotelu, jsou smělá. „Vyšli jsme z toho, že hotel má svoje poměrně široké zájmové území zajímavě usazené u Vltavy, a tak můžeme z velké části opustit konvenční zdroje a postavit geotermální pole odpovídající kapacity, v praxi asi třicítky zemních vrtů.“ Geotermální pole se již nalézá pod chystanou zahradou před hotelem a budovu bude zásobovat z velké části teplem i chladem.

Nevyhadzujte teplo! V globálním měřítku se hodně mluví o tom, že energie pro spotřebu by ideálně měla pocházet ze zdrojů přímo v místě nebo limitované vzdálenosti. A odpad, který se produkuje, by se měl likvidovat obdobně. Odpad je ale třeba vnímat v širším kontextu, týká se třeba i zpětného tepla. Také na tom architekt Tichý pracuje. „Když si spočítáme, kolik se v domech likviduje odpadního tepla, ať už je to horká voda ze sprchování, bazénů nebo z prádelny, která se ztrácí v kanalizacích, a když o tomto teple začneme uvažovat jako o příspěvku pro vytápění, zjistíme, že máme k dispozici často stovky kilowattů,“ líčí architekt.

Je pochopitelné třeba rozlišovat, ve kterých provozech má tento princip i ekonomickou logiku, ale právě velký hotel s plnou vybaveností je podle Tichého ideálním příkladem. „Jednou věcí je energie získávaná v místě a racionaliza-

ce práce s touto energií. Druhá věc je práce s odpady. A třetí podle nás je práce s vodou – to, čemu se říká water harvesting.“

Kdo sklízí déšť. Pod tímto soulovím se skrývá získávání vody nejčastěji formou zadržování srážek. „Úhrn srážek, které spadnou na kilometr čtvereční, je za poslední stovky let plus minus pořád stejný. Četnost srážek se však dramaticky mění. Zatímco dřív v uvozovkách přšelo každý druhý den, dnes jednou za čtyři týdny, ale o to intenzivněji. Pokud chceme s vodou pracovat, musíme se ji naučit efektivně jimat a zpracovávat,“ vysvětluje. Jinými slovy: vodu, která se používá pro domy, využívat opakovaně. Hotel bude pracovat s vodou užitkovou, vodou upravovanou na vodu pitnou a s vodou provozní na splachování a zavlažování.

Zadržování vody v místě není neobvyklé u nových staveb, ale u rekonstrukcí je výjimkou. „Máme tu systém sedmi mezi sebou vyvážených akumulacních nádrží, které používáme pro závlahy a dotování vody zejména do zelené vrstvy architektury i celého území.“

Tichého tým navrhl, jak s vodou skutečně hospodařit. Totéž platí pro energii, které půjde získávat racionálně v místě s vysokým podílem obnovitelných zdrojů a spotřebovávat je způsobem, který je kontrolovatelný a umožňuje racionalizaci v nakládání se zdroji. „To je fenomén uvažování o architektuře, který se stane dřív nebo později samozřejmým. My chceme na takto velkém projektu v centru Prahy ukázat, že se principy udržitelnosti nemusejí vyhýbat rekonstruovaným objektům,“ uzavírá architekt. —

Marek Tichý •
Od roku 2005 vyučuje na Fakultě architektury ČVUT v Praze, kterou sám absolvoval v roce 1995. V devadesátých letech studoval i na škole architektury v Nantes, poté pracoval v architektonickém studiu 3A Paris-Nantes. V letech 1995-2001 působil v ateliéru SEA (Skupina ekologické architektury). Od roku 2002 vede vlastní kancelář TaK Architects.

>>Snažíme se ukazovat, že udržitelnost a ekologický parametr výstavby se nemusejí týkat jenom nových staveb.<<